

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 6P/178/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8821202807
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Mihóková
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2022:8821202807.4

Uznesenie

Okresný súd Vranov nad Topľou v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti, S. Q.Ú., nar. XX.XX.XXXX a D. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX/XX, J., zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou, odbor sociálnych vecí, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, Námestie slobody 5, Vranov nad Topľou, na návrh C. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXX/XX, J., za účasti rodičov: otca D. Q., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXX/XX, J. a matky Z. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX/XX, J., t. č. Ú.J. F. R. Q. Z. J. F. - B., o zverenie mal. detí do náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

Súd z v e r u j e mal. deti S. Q., nar. XX.XX.XXXX a D. Q., nar. XX.XX.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti C. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX/XX, J..

C. G. j e p o v i n n ý vykonávať osobnú starostlivosť o mal. deti v rovnakom rozsahu ako ju vykonávajú rodičia. Právo zastupovať mal. deti a spravovať ich majetok má iba v bežných veciach.

Otec ako aj matka mal. detí s ú p o v i n n í platiť výživné na každé mal. dieťa vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa podľa osobitného predpisu vždy do 25. dňa toho ktorého mesiaca vopred na účet Úradu práce, soc. vecí a rodiny vo Vranove nad Topľou začínajúč právoplatnosťou rozhodnutia.

Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom podaným na tunajší súd dňa 06.12.2021 sa navrhovateľ domáhal zverenia maloletých detí, S. Q., nar. XX.XX.XXXX a D. Q., nar. XX.XX.XXXX do svojej náhradnej osobnej starostlivosti a zaviazania rodičov maloletých detí prispievať na ich výživu vo výške minimálneho výživného, vždy do 10. dňa toho ktorého mesiaca vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou. V návrhu uviedol, že matka maloletých detí je vo výkone trestu odňatia slobody a otec bol z výkonu trestu prepustený dňa 02.08.2021. Odvtedy sa o svoje maloleté deti nezaujímá, nikde sa nezamestnal, nemá zabezpečené vlastné bývanie, prespáva striedavo u viacerých príbuzných. Podľa slov viacerých príbuzných, užíva vo zvýšenej miere alkoholické nápoje. Maloleté deti boli rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 6P/180/2018 zo dňa 18.10.2018, zverené do náhradnej osobnej starostlivosti I. E., ktorá dňa XX.XX.XXXX zomrela. Maloleté deti tak zostali bez zákonného zástupcu. O mal. deti prejavil záujem ako blízky príbuzný. V jeho domácnosti sú vytvorené vhodné podmienky pre priaznivý vývin maloletých detí. Žije v spoločnej domácnosti so svojou družkou F. Q., nar. XX.XX.XXXX a ich X maloletými deťmi a zvereným maloletým dieťaťom, D. Š.. Bývajú v dvojizbovom dome, v domácnosti majú zavedenú elektrinu, vodu čerpajú z obecnej studne. Maloletá S. je študentkou X. ročníka Spojenej školy v J. a maloletá D. navštevuje predškolské zariadenie v obci J.. Maloleté deti sú zdravé. Obe maloleté deti prejavili záujem ostať s ním v spoločnej domácnosti

2. Otec s návrhom súhlasil.

3. Matka sa k návrhu nevyjadrila, pojednávania sa nezúčastnila, aktuálne sa nachádza v Ústave na výkon trestu odňatia slobody F. - B..

4. Kolízny opatrovník odporúčal vyhovieť návrhu navrhovateľa.

5. Súd nariadil a vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľa, otca maloletých detí, oboznámením návrhu na začatie konania a zároveň aj návrhu na vydanie neodkladného opatrenia, uznesenia č. k. 6P/178/2021- 13 zo dňa 10.12.2021, správou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou zo dňa 08.12.2021, správou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou zo dňa 31.01.2022 a na základe takto vykonaného dokazovania zistil tento skutočný stav vecí:

6. Tunajší súd uznesením č. k. 6P/178/2021-13 zo dňa 10.12.2021 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým boli mal. S. Q., nar. XX.XX.XXXX a mal. D. Q., nar. XX.XX.XXXX dočasne zverené do osobnej starostlivosti C. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXX/XX, J., a to do právoplatného skončenia konania vo veci samej vedeného pod sp. zn. 6P/178/2021. Z odôvodnenia rozhodnutia je zrejmé, že matka mal. detí je vo výkone trestu odňatia slobody a otec bol z výkonu trestu prepustený dňa 02.08.2021, odvtedy sa o svoje maloleté deti nezaujíma, nikde sa nezamestnal, nemá zabezpečené vlastné bývanie, prespáva striedavo u viacerých príbuzných. Maloleté deti boli rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 6P/180/2018 zo dňa 18.10.2018 zverené do náhradnej osobnej starostlivosti I. E., ktorá dňa XX.XX.XXXX zomrela. Maloleté deti tak zostali bez zákonného zástupcu. O maloleté deti prejavil záujem, C. G. ako blízky príbuzný.

7. Zo správ Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou, zo dňa 08.12.2021 a zo dňa 31.01.2022 je zrejmé, že matka mal. detí sa naďalej nachádza vo výkone trestu odňatia slobody, jej predpokladaný návrat je v roku 2024. Otec mal. detí bol dňa 02.08.2021 z výkonu trestu prepustený. Po svojom návrate sa však nikde nezamestnal, nemá doposiaľ vybavený ani občiansky preukaz, nemá zabezpečené vlastné bývanie, ani žiaden príjem. Počas viacerých sociálnych šetrení opakovane uvádzal, že si plánuje zabezpečiť vlastné bývanie a prevziať zodpovednosť a starostlivosť za svoje maloleté deti, doposiaľ to však neurobil, a prespáva pri viacerých príbuzných. Momentálne žije a prespáva v domácnosti príbuzného E. E., nar. XX.XX.XXXX v miestnej komunite. Otec svoje maloleté deti občas navštívi, jeho záujem o nich je však skôr sporadický. Podľa slov viacerých príslušníkov miestnej komunity užíva vo zvýšenej miere alkoholické nápoje. Ani maloleté deti neprejavujú záujem stretávať sa so svojim biologickým otcom. Po smrti I. E. prejavil záujem poskytovať maloletým deťom náhradnú osobnú starostlivosť C. G., ktorý je bratrancom maloletých detí. Maloleté deti sa s C. G. a jeho rodinou poznajú od útleho detstva, vyrastali v rovnakej komunite a často sa aj v minulosti navštevovali. Maloleté deti žijú od smrti I. E. v spoločnej domácnosti s navrhovateľom a s jeho družkou, F. Q., nar. XX.XX.XXXX, s ich 4 maloletými deťmi a so zvereným maloletým dieťaťom, D. Š., nar. XX.XX.XXXX. Rodina býva v murovanej chatrči, ktorá pozostáva z dvoch priestraných izieb zariadených potrebným nábytkom. Domácnosť je vedená v čistote a poriadku. Hygiena je na nižšej úrovni. Dom je napojený na elektrinu, vodu si zabezpečujú zo studne, kúria tuhým palivom. Maloletá S. je študentkou X. ročníka Spojenej školy v J., maloletá D. navštevuje predškolské zariadenie v obci J.. Obe maloleté deti sú zdravé, neabsolvujú žiadne odborné vyšetrenia, neužívajú žiadne lieky. C. G. je nezamestnaný, vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie, príležitostne vykonáva brigádnické práce v obci, je poberateľom opakovaného príspevku vyplácaného náhradnému rodičovi vo výške 194,20,- EUR mesačne, prídavku na dieťa vo výške 77,64,- EUR mesačne a rodine je vyplácaný aj opakovaný príspevok dieťaťu zverenému do náhradnej starostlivosti vo výške 248,90,- EUR mesačne. Jeho družka, F. Q., je dlhodobo na materskej dovolenke, je poberateľkou prídavkov na mal. deti v celkovej výške 103,52,- EUR mesačne. Rodina má s maloletými deťmi bežné výdavky. Maloleté deti, S. a D. majú v domácnosti navrhovateľa zabezpečené všetky potreby pre svoj zdravý fyzický a psychický vývin. Počas sociálneho šetrenia maloletá S. súhlasila s tým, aby boli spolu so sestrou zverené do náhradnej starostlivosti C. G.. Odporúčajú vyhovieť návrhu a zveriť maloleté deti do náhradnej osobnej starostlivosti C. G..

8. Navrhovateľ vo svojej výpovedi potvrdil skutočnosti uvedené v písomných správach. Obe mal. deti, S. a D., žijú s ním v spoločnej domácnosti. Mal. deti ho rešpektujú, nemá s nimi žiadne výchovné problémy. Mal. S. navštevuje strednú školu, mal. D. predškolské zariadenie v obci. Uvedol, že zabezpečuje

starostlivosť o svoje štyri mal. deti vo veku XX, XX, X a X roky. Žije v spoločnej domácnosti s družkou F. Q., ktorá súhlasí so zverením mal. detí do jeho náhradnej osobnej starostlivosti. Je evidovaný na úrade práce. Družka donedávna poberala rodičovský príspevok, po jeho ukončení je zaevidovaná na úrade práce. V minulosti nebol nikdy súdne trestaný. Starostlivosť o mal. deti zvládajú.

9. Otec vo svojej výpovedi uviedol, že aktuálne býva u svojho príbuzného. S dcérami sa občas stretáva, navštevuje ich u navrhovateľa. Aktuálne nemá žiaden príjem, je nezamestnaný, na úrade práce nie je evidovaný. S matkou mal. detí chce obnoviť spolužitie a žiť v spoločnej domácnosti. Bytovú otázku však zatiaľ vyriešenú nemajú.

10. Súd vec takto právne posúdil.

11. V zmysle § 45 ods. 1 Zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“), ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

12. Podľa § 45 ods. 2 Zákona o rodine pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

13. V zmysle § 45 ods. 3 Zákona o rodine v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

14. S poukazom na § 45 ods. 4 Zákona o rodine osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd..

15. Podľa § 45 ods. 6 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stýkať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené nedohodnú o výkone tohto práva rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

16. Podľa § 45 ods. 7 Zákona o rodine vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

17. V zmysle § 45 ods. 8 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť

poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

18. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

19. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

20. V zmysle ust. § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Výsledok predstavuje minimálne výživné v zmysle § 62 ods. 3 Zákona o rodine a táto suma toho času činí 29,87- EUR.

21. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

22. Základným predpokladom zverenia dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti je, že takéto opatrenie je v záujme dieťaťa. Príčiny zverenia dieťaťa do starostlivosti inej fyzickej osoby možno v podstate deliť na príčiny subjektívne a objektívne. Osoba, ktorej sa dieťa zveruje do starostlivosti musí mať spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu. Musí spĺňať predpoklady osobné, zdravotné, morálne aj osobnostné, aby bola záruka, že dieťaťu vytvoria vo svojej rodine všetky podmienky pre jeho zdravý vývoj. Rozhodnutie o náhradnej osobnej starostlivosti má dočasný charakter, ak pominú dôvody pre jeho trvanie, ktorákolvek zo strán sa môže domáhať jeho zrušenia.

23. V danom prípade na základe výsledkov vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že vzhľadom na okolnosti prípadu je náhradná osobná starostlivosť toho času najvhodnejším riešením. I. E., ktorej boli maloleté deti zverené do náhradnej osobnej starostlivosti dňa XX.XX.XXXX zomrela. Matka je vo výkone trestu odňatia slobody, a preto nemôže objektívne zabezpečovať starostlivosť o mal. deti. Otec mal. detí bol prepustený z výkonu trestu, avšak nemá zabezpečené vhodné podmienky pre zabezpečovanie starostlivosti o mal. deti. Po návrate z výkonu trestu si doposiaľ nezabezpečil vlastné bývanie, je nezamestnaný a bez príjmu. Osobnú starostlivosť momentálne poskytuje mal. deťom navrhovateľ, ktorý je bratrancom mal. detí. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a s poukazom na správu kolízneho opatrovníka súd má za to, že navrhovateľ spĺňa predpoklady na zabezpečenie primeranej starostlivosti o maloleté deti. Navrhovateľ žije spolu so svojou rodinou a mal. deťmi v spoločnej domácnosti, je schopný, spôsobilý, a ochotný zabezpečiť dostatočnú starostlivosť mal. deťom počas výkonu trestu odňatia slobody matky mal. detí. Súd preto vzhľadom na uvedené mal. deti zveril do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľa. Zverenie mal. detí do jeho náhradnej osobnej starostlivosti je zároveň v najlepšom záujme mal. detí.

24. Zároveň súd zaviazal otca a matku mal. detí berúc do úvahy ich osobné, zárobkové, a majetkové pomery platením výživného na každé mal. dieťa vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona, vždy do 25. dňa toho ktorého mesiaca vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny vo Vranove nad Topľou, začínajúc právoplatnosťou rozhodnutia. Matka je toho času vo výkone trestu odňatia slobody, otec je nezamestnaný, bez akéhokoľvek príjmu. Takéto výživné je však povinný platiť každý rodič bez ohľadu na zárobkové a majetkové pomery. Určenie výživného pod túto hranicu nie je možné.

25. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní od doručenia jeho písomného vyhotovenia na Krajský súd v Prešove prostredníctvom tunajšieho súdu.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť (§ 365 CSP) len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak nebude vyživovacia povinnosť uložená týmto uznesením splnená v určenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.